

Het
JOP
maakt verschil.

www.hetjop.nl

Integrale begeleiding van jonge ouders: ook vaders aan zet?

Marijke Sniekers
Simone Knops
Whitney Brüring

Gemeente Heerlen

't Prunelleke
Begeleiding voor jonge gezinnen

Lectoraat
Sociale
Integratie

**ZU
YD**

Werkplaats Sociaal Domein
Zuyd

JENS.

Mede mogelijk
gemaakt door

ZonMw

Wat is het beeld dat
jullie van jonge
vaders hebben?

Hoe verschilt dit van
het beeld over jonge
moeders?

Het Jonge Ouder Project biedt volgens een eigen JOP methodiek (Donckers, 2020) **ondersteuning aan jonge moeders en vaders (≤27 jaar)** om binnen hun vermogen (weer) zorg te dragen voor de **veiligheid en ontwikkeling van hun kind** en om op **eigen kracht te participeren** in de maatschappij.

Integrale samenwerking tussen gemeente Heerlen en de zorgaanbieders JENS, Moventis GGZ en 't Prunelleke.

Verschillende expertises gericht op opvoedondersteuning, ontwikkeling van het jonge kind, licht verstandelijke beperking, complexe problematiek en/of geestelijke gezondheidszorg.

Welke initiatieven ken je die gericht zijn op jonge ouders (≤ 27 jaar) of jonge vaders in het bijzonder?

Aanleiding JOP & actieonderzoek Zuyd Hogeschool

In het werken met **jonge ouders (≤27 jaar)** hebben jeugdprofessionals doorgaans minder aandacht voor vaders dan moeders.

Het Jonge Ouder Project (JOP) in Heerlen wil **de (veer)kracht van jonge moeders én vaders versterken** door laagdrempelige, intensieve ondersteuning in de thuissituatie vanuit een presente benadering.

Het JOP en lectoraat Sociale Integratie werken daartoe samen in een actieonderzoek dat gericht is op het **versterken van de positie van jonge vaders** en op de **verbinding tussen het sociale en medische domein**.

Missie

❖ *Vanuit perspectief van jonge vaders en jonge moeders:*

Het JOP helpt mij om te vertrouwen op mijn eigen kracht om een zo gezond en gelukkig mogelijke omgeving te creëren voor mijzelf en mijn kinderen.

❖ *Vanuit perspectief van JOP professionals:*

Het JOP wil de (veer)kracht en het welbevinden van jonge moeders én vaders versterken door laagdrempelige, intensieve ondersteuning in de thuissituatie vanuit een presente benadering.

Het JOP en lectoraat Sociale Integratie (LSI) werken daartoe samen in een actieonderzoek dat gericht is op het versterken van de positie van jonge vaders en op de verbinding tussen het sociale en medische domein.

Het JOP ondersteunt ouders in het bieden van optimale kansen voor hun kinderen om zich zo gezond en gelukkig mogelijk te ontwikkelen.

Visie

geformuleerd vanuit perspectief van de JOP professionals:

Jonge vaders en moeders staan in hun kracht en bieden hun kinderen optimale kansen om zich zo gezond en gelukkig mogelijk te ontwikkelen.

Kernwaarden

- ❖ Betrokkenheid
- ❖ Contact
- ❖ Vooruitgang
- ❖ Aansluiten
- ❖ Ambassadeurschap

Wat is volgens jullie nodig om veerkracht voor jonge ouders te versterken?
Hoe pakken jullie dit aan?

Onderzoeks- resultaten

- Term (jonge) *ouders* wordt opgevat als (jonge) *moeder*.
- Dominante moederschapscultuur speelt door in professioneel handelen.
- Contact met vader leggen is noodzakelijk. Richt je niet alleen op moeder en kind.
- Vader is altijd ouder, maar niet altijd opvoeder en partner.
- Vaders betrekken is niet vaders toevoegen aan bestaande hulpverlening, maar specifiek steun, hulp en activiteiten op vaders richten.
- Gelijkwaardige behandeling van vaders en moeder vereist ongelijke benadering.
- Uitgaan van de wil en (veer)kracht van vaders en moeders.

(Sniekers & Tillmann, 2022)

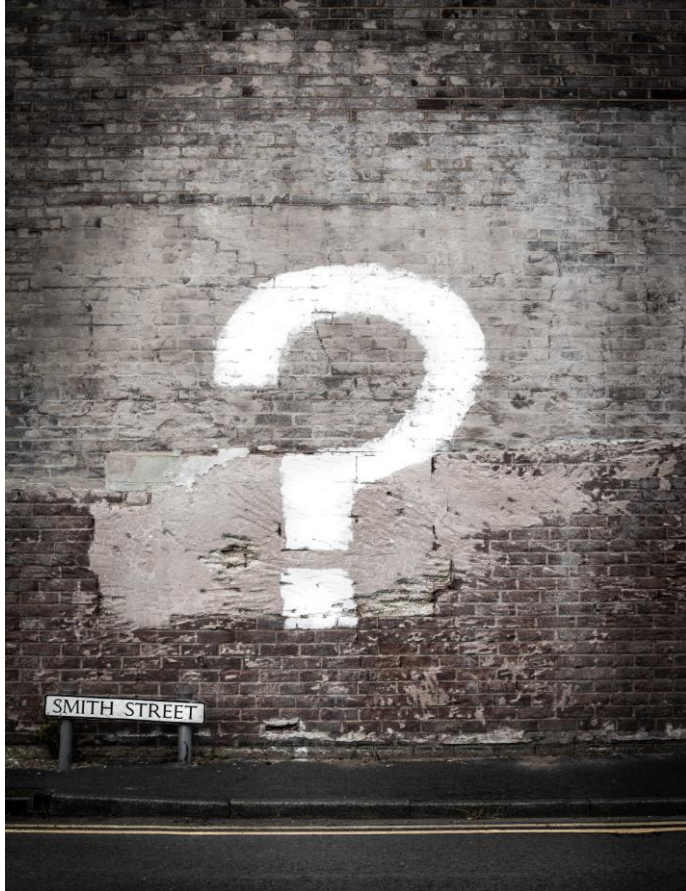

Van deficit model naar
veerkracht model (Knops, 2022)

Hoe werkt de JOP praktijk?

- Laagdrempelige, intensieve ondersteuning in de thuissituatie gericht op alle levensgebieden.
- Maatwerk en het versterken van (veer)kracht van jonge ouders.
- Vanuit de presentiebenadering aansluiten op de leefwereld van de ouders.
- Naast de vader en/of moeder staan.
- Max. één of twee professionals structureel bij het gezin betrekken
- Bouwen aan een vertrouwensrelatie met ouders.
- Focus op veiligheid en ontwikkeling van het kind en de jonge ouder zelf.

Hoe betrekken professionals
jonge vaders die geen
juridische vader (gezag)
zijn?

JOP Methodiek Positieve Jeugdzorg

Preventief

Begeleiding ouders

Begrenzen

Pilaar 1

Hulp
aanbod
toegan-
kelijk
maken

>
*Versimpelen
en
normaliseren*
>

Pilaar 2

Onder-
steuning
in
contacten

>
*Versterken
rol vader in
leven kind*
>

>
*Sociaal
netwerk*
>

>
*Integrale
samenwer-
king*
>

Pilaar 3

Focus op
positieve
aspecten
en
veerkracht

>
*Positieve
psychologie*
>

>
*Versterken
van
veerkracht*
>

>
*Het jonge
kind*
>

Pilaar 4

Hulp
gericht op
veiligheid

>
*Veiligheid
gericht op
het kind*
>

>
*Veiligheid
van de jonge
vader en
moeder*
>

- Positieve beweging binnen de huidige jeugdzorgketen.
- Perspectief bieden en bijdragen aan het veranderen van de perceptie van professionals en ouders/kinderen.
- De kloof verminderen door inzicht en bewustwording.

Positieve jeugdzorg

- (Veer)kracht
  - Optimisme
  - Zelfcompassie
  - (Zelf)vertrouwen
-

JOP Methodiek Positieve Jeugdzorg

Legitimering vanuit onderzoeksresultaten

Preventief

Begeleiding ouders

Begrenzing

Pilaar 1

HV aanbod
toegankelijk
maken

Versimpelen
en
normaliseren

Pilaar 2

Ondersteuning
in professionele
en persoonlijke
contacten

Versterken rol
vaders in het leven
van het kind

Sociaal netwerk

Integrale
samenwerking

Pilaar 3

Focus gericht
op positieve
aspecten en
veerkracht

Positieve
psychologie

Versterken van
veerkracht

Het jonge kind

Pilaar 4

Hulpverlening
gericht op
veiligheid

Veiligheid gericht
op het kind

Veiligheid gericht op de
jonge vader en moeder

Vier pilaren onderbouwd met onderzoeksdata

- Preventie
- Begeleiding
- Begrenzing

Zijn termen als belast
verleden of zware rugzak
stigma of vakjargon?

Communicatie

- Jonge ouder is ouder, opvoeder, partner, jongere, broer/zus, vriend/in etc.
  - Erkennen en herkennen van leefwereld en behoeften van jonge ouders in alle facetten.
  - Rekening houdend met ontwikkelingsfasen van ouder en kind.
  - Veiligheid van ouder en kind.
  - Vertrouwen tussen professional en jonge vader en moeder.
-

Veerkrachtig jong
ouderschap vereist
aandacht,
vertrouwen en
erkenning voor jonge
vaders en moeders
als ouder, opvoeder,
partner en jongere.

marijke.sniekers@zuyd.nl

s.knops@heerlen.nl

